

9.5 Flere samtidige risikofaktorer

9.5.1 Svær overvægt og andre risikofaktorer

I dette afsnit beskrives forekomsten af udvalgte risikofaktorer blandt borgere med svær overvægt (Tabel 9.7). Til sammenligning vises andelen med de udvalgte risikofaktorer i regionen som helhed. Det ses, at forekomsten af de fleste af risikofaktorerne er højere blandt borgere med svær overvægt sammenlignet med regionen som helhed. For eksempel er forekomsten af dårlig eller meget dårlig livskvalitet og mindre godt eller dårligt selvvurderet helbred over halvdelen gang højere blandt borgere

med svær overvægt sammenlignet med hele regionen. Det ses også, at andelen med usundt kostmønster og lav fysisk aktivitet er cirka halvdelen gang større blandt borgere med svær overvægt sammenlignet med regionen som helhed. Derudover er mere end 40 % af borgere med svær overvægt meget generet af smerter eller ubehag i bevægeapparatet eller har vedvarende eller hyppigt tilbagevendende smerter sammenlignet med ca. 30 % i regionen som helhed.

Tabel 9.7 Forekomst af udvalgte risikofaktorer blandt borgere med svær overvægt sammenlignet med alle borgere i Region Hovedstaden

	Svær overvægt %	Region Hovedstaden %
Dårlig eller meget dårlig livskvalitet	9*	5
Meget dårligere livskvalitet som følge af COVID-19 pandemien	19*	18
Mindre godt eller dårligt selvvurderet helbred	28*	16
Meget generet af smerter eller ubehag i bevægeapparatet	42*	29
Vedvarende eller hyppigt tilbagevendende smerter	46*	32
Ensomhed	15*	13
Høj score på stressskala	34*	30
Daglig rygning	14*	13
Drikker over 14/21 genstande om ugen	7	7
Usundt kostmønster	21*	14
Lav fysisk aktivitet	32*	18
Total stillesiddende tid på en typisk hverdag – mere end 8 timer	60*	62
Meget generet af søvnproblemer	19*	14

Baseret på data indsamlet i 2021 på CKFF eller CKFF og SIF afhængig af de enkelte faktorer.

* Statistisk signifikant forskellig fra regionsgennemsnittet.

9.6 Motivation for vægttab

I dette afsnit beskrives antallet og andelen af borgere, som gerne vil tabe sig, og som ønsker hjælp hertil.

Ændring i opgørelser siden Sundhedsprofil 2017:

I Sundhedsprofil 2017 blev ønske om vægttab og hjælp til vægttab opgjort blandt borgere med overvægt, dvs. moderat eller svær overvægt. Dette er ændret i Sundhedsprofil 2021, hvor motivation for vægttab opgøres for flere forskellige vægtgrupper, mens de fleste af opgørelserne fokuserer på borgere med svær overvægt.

Figur 9.3 viser *antallet* af borgere i en given vægtgruppe, *antallet*, som gerne vil tabe sig og *antallet*, som ønsker hjælp dertil. Denne figur giver yderligere en indikation af *andelen*, som gerne vil tabe sig, og som ønsker hjælp dertil. For de præcise antal og andele henvises til webtabel W9.7, og tilsvarende opgørelse blandt borgere med svær overvægt klasse I, II

og III (Webtabel W9.8) kan også findes på sundhedsprofilens hjemmeside: regionh.dk/sundhedsprofil/resultater.

I 2021 vil 189.200 borgere med svær overvægt gerne tabe sig svarende til 93 % af de 203.400 borgere med svær overvægt. I alt 355.200 borgere med moderat overvægt ønsker at tabe sig svarende til 81 % af dem med moderat overvægt. For ønske om hjælp til vægttab blandt borgere, som ønsker at tabe sig, er antallet lidt større for borgere med moderat overvægt (129.500 borgere) end for borgere med svær overvægt (108.200 borgere).

Af figur 9.3 og webtabel W9.7 kan det dog også ses, at andelen i 2021, som ønsker at tabe sig, er over 80 % blandt borgere med hhv. moderat og svær overvægt sammenlignet med 40 % blandt borgere med normalvægt. For ønske om hjælp til vægttab er andelen størst for borgere med svær overvægt (58 %), mens den er mindre blandt borgere med moderat overvægt (37 %) og endnu mindre blandt borgere med normalvægt (28 %). Der

er således et særligt behov og forebyggelsespotentialer blandt borgere med svær overvægt.

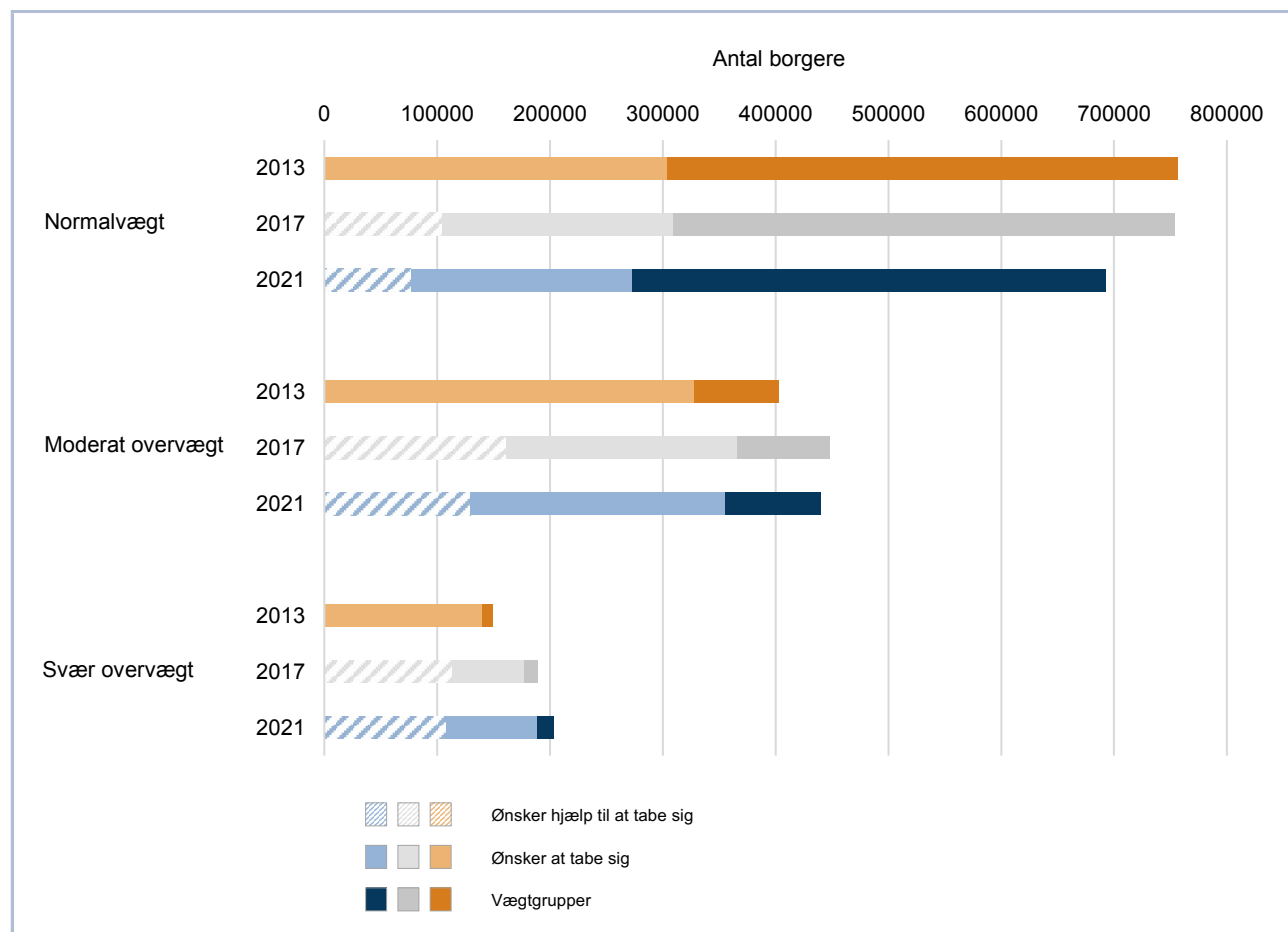
Webtabel W9.7 viser desuden, at andelen, som gerne vil tabe sig blandt borgere med hhv. moderat og svær overvægt, er ret stabil i perioden 2013 til 2021. Til gengæld ses et fald i andelen, som ønsker hjælp til vægttab, blandt borgere, som gerne vil tabe

sig. Det skal bemærkes, at blandt borgere med svær overvægt er antallet, som ønsker hjælp til vægttab stort set uændret fra 2017 til 2021.

Undervægt er ikke med i figur 9.3, da forekomsten af ønske om vægttab og ønske om hjælp dertil er så lav, at den ikke kan vises i figuren.

Figur 9.3 Antal, som gerne vil tabe sig, og som ønsker hjælp hertil, blandt borgere i forskellige vægtgrupper

Spørgsmål: "Vil du gerne tabe dig?" og "Hvis du vil tabe dig, vil du så gerne have støtte og hjælp til at gennemføre det?"

Forekomsten af vægtgrupper og forekomsten af ønske om at tabe sig er baseret på data indsamlet på CKFF og SIF i 2021, 2017 og 2013.

Forekomsten af ønske om hjælp til at tabe sig er baseret på data indsamlet på CKFF i 2021 og 2017. Der er ikke data for ønske om hjælp for 2013.

Uoverensstemmelse mellem udvikling i estimeret andel og antal med moderat overvægt fra 2017 til 2021 skyldes, at antal besvarelser uden oplysning om BMI er højere i 2021 end i de andre år, hvilket især påvirker beregningen af estimerede antal personer.

Ønske om vægttab blandt borgere med svær overvægt – region

Blandt borgere med svær overvægt er der 93 %, som i 2021 gerne vil tabe sig svarende til 189.200 personer (Tabel 9.8).

Køn og alder: Andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er ens for mænd og kvinder (93 %). For begge køn ses kun små variationer i andelen for aldersgrupperne mellem 16 og 64 år (mænd: 91-97 %; kvinder: 96-98 %). Herefter falder andelen for begge køn med stigende alder. Således ses den laveste forekomst blandt de 80+ årige (mænd: 70 %; kvinder: 61 %).

Etnisk baggrund: Der er ikke signifikant forskel mellem etniske grupper i andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig. Når der ses på odds ratio (OR) justeret for køn og alder, ændrer tendensen sig imidlertid, idet der ses signifikant lavere odds blandt borgere med ikke-vestlig baggrund sammenlignet med borgere med dansk baggrund.

Uddannelse: Andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er mindst blandt borgere med grundskoleuddannelse (87 %).

Erhvervstilknytning: Andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er mindre blandt førtidspensionister (91 %) og pensionister (83 %) end blandt borgere i beskæftigelse (97 %). Andelen kan ikke opgøres for arbejdsløse pga. for få besvarelser.

Samlivsstatus og børn i hjemmet: Andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er større blandt samlevende (95 %) sammenlignet med enlige (91 %), mens der ikke er signifikant forskel i andelen mellem borgere med eller uden børn i hjemmet.

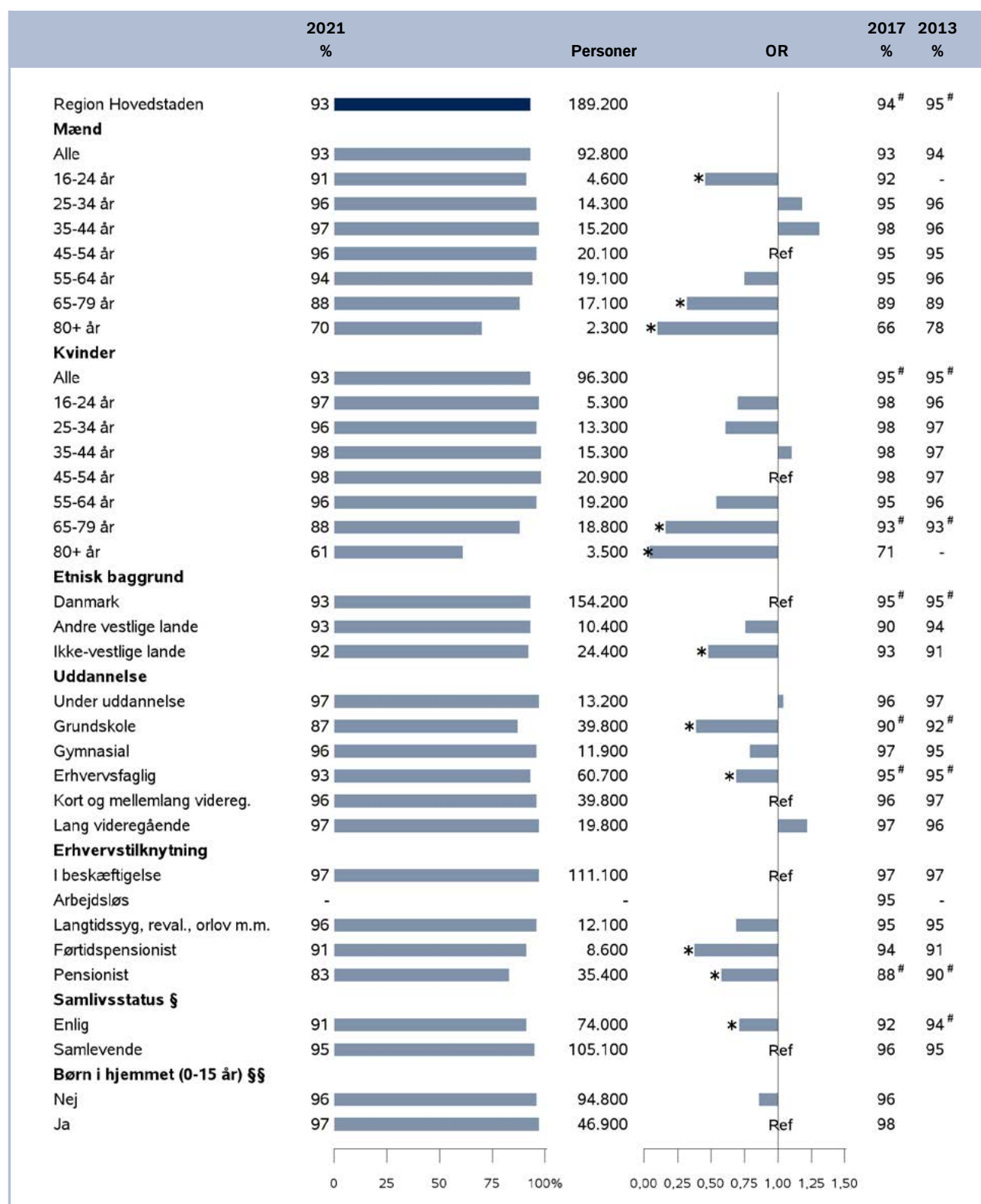
Udvikling: I regionen som helhed er andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, faldet fra 95 % i 2013 og 94 % i 2017 til 93 % i 2021. Der ses et fald i nogle af de socio-demografiske grupper, og for flere af disse grupper er faldet sket fra 2017 til 2021. De største signifikante fald ses blandt kvinder på 65-79 år og pensionister.

Ønske om vægttab blandt borgere med svær overvægt – kommuner

Andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, varierer ganske lidt på tværs af kommuner og bydele fra 89 % i Ishøj Kommune til 96 % i bydelen Valby samt i Frederiksberg og Gentofte kommuner (Tabel 9.9).

Udvikling: Andelen af borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er ikke statistisk signifikant ændret i størstedelen af kommuner og bydele fra 2013 til 2021. I de få kommuner og bydele, hvor der er sket signifikante ændringer, ses det overvejende i form af et fald fra 2017 til 2021, hvor det største fald ses i Lyngby-Taarbæk Kommune, som var den kommune med den største andel i 2017 (99 %). Der ses en enkelt signifikant stigning i andelen fra 2017 til 2021 i bydelen Valby, som dog også var den bydel med det største fald mellem 2013 og 2017. Således er andelen i bydelen Valby næsten den samme i 2021 som i 2013.

Tabel 9.8 Ønske om vægttab blandt borgere med svær overvægt – region

Baseret på 8.576 besvarelser i 2021, 8.182 besvarelser i 2017 og 5.217 besvarelser i 2013.

For alle år baseret på data indsamlet på CKFF og SIF.

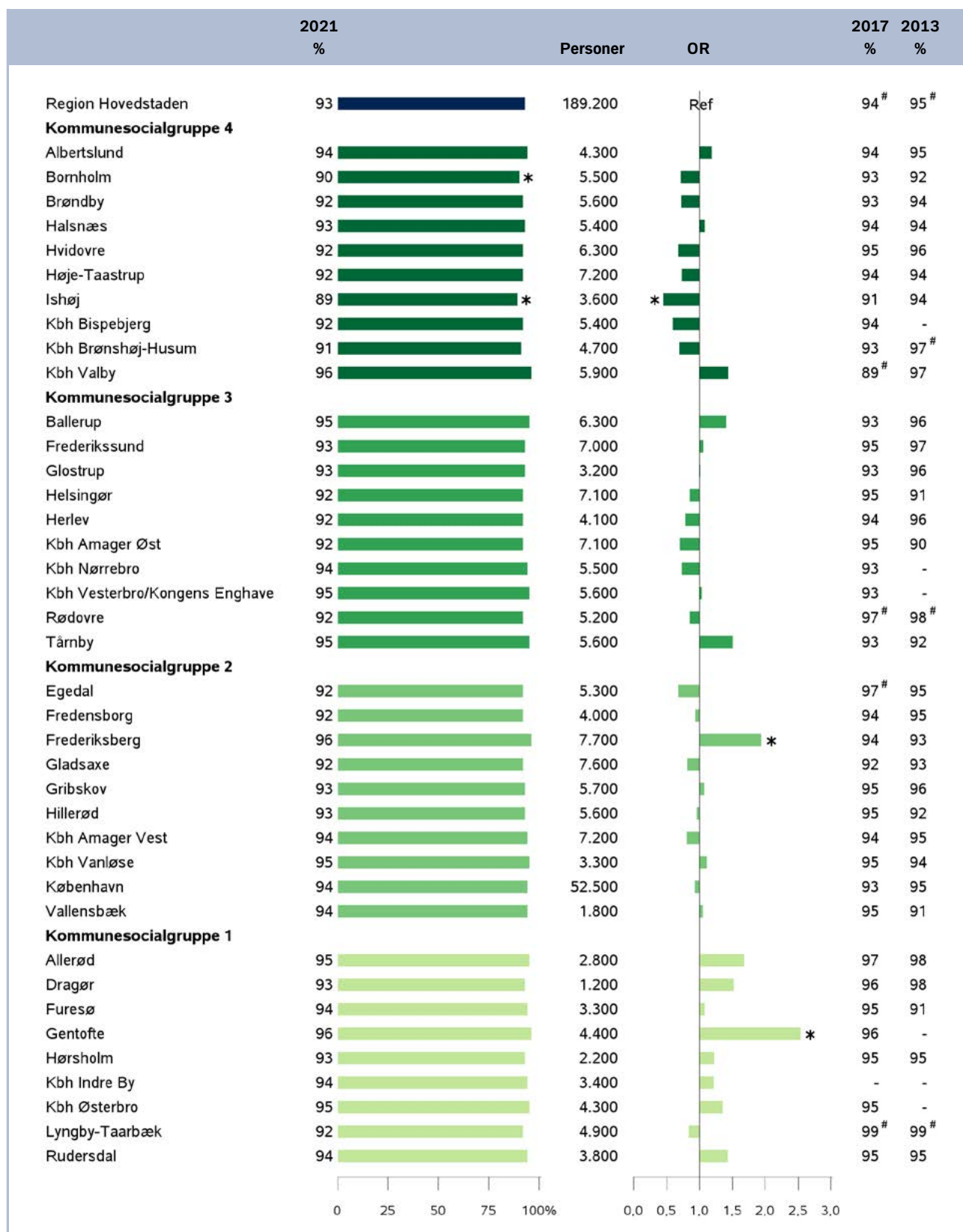
§ kun opgjort blandt personer på 25 år og derover. §§ kun opgjort blandt personer på 16-64 år.

De tomme felter skyldes for få besvarelser i den sociodemografiske gruppe (-).

OR (odds ratio) for alder er ujusteret, mens øvrige OR er justeret for køn og alder.

* Statistisk signifikant forskellig fra referencekategorien (Ref). # Statistisk signifikant forskellig fra 2021.

Tabel 9.9 Ønske om vægttab blandt borgere med svær overvægt – kommuner

Baseret på 8.576 besvarelser i 2021, 8.182 besvarelser i 2017 og 5.217 besvarelser i 2013.

For alle år baseret på data indsamlet på CKFF og SIF.

Tomme felter skyldes for få besvarelser i kommunen (-).

OR (odds ratio) er justeret for køn og alder.

* Statistisk signifikant forskellig fra regions gennemsnittet (Ref). # Statistisk signifikant forskellig fra 2021.

Ønske om hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker vægttab – region

I 2021 er der 58 %, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig svarende til 108.200 personer (Tabel 9.10).

Køn og alder: Andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er større blandt kvinder (64 %) sammenlignet med mænd (51 %). Blandt både mænd og kvinder er andelen størst i aldersgrupperne 25-44 år (mænd: 61 %; kvinder: 70-72 %). Hos kvinder er der dog kun små variationer i andelen mellem 16 og 54 år (68-72 %). For begge køn falder andelen med stigende alder fra 45 år.

Etnisk baggrund: Andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er større blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (66 %) og anden vestlig baggrund (62 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (56 %). Når der ses på odds ratio (OR) justeret for køn og alder, er der dog ikke statistisk signifikant forskel mellem borgere med anden vestlig baggrund og borgere med dansk baggrund.

Uddannelse: Der ses generelt kun mindre forskelle mellem uddannelsesgrupperne i andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig. Imidlertid er andelen størst blandt borgere under uddannelse (65 %) og mindst blandt borgere med grundskoleuddannelse (54 %). Når der ses på odds ratio (OR) justeret for køn og alder, er der ikke længere statistisk signifikant forskel mellem uddannelsesgrupperne. Det tyder således på, at køn og alder kan forklare noget af den højere forekomst, som ses blandt borgere under uddannelse, og noget af den lavere forekomst, som ses blandt borgere med grundskoleuddannelse.

Erhvervstilknytning: Andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er størst blandt langtidssyge borgere (69 %) og mindst blandt pensionister (44 %). Når der ses på odds ratio (OR) justeret for køn og alder, er det imidlertid kun langtidssyge borgere, som adskiller sig signifikant fra borgere i beskæftigelse. Andelen for arbejdsløse kan ikke opgøres på grund af for få besvarelser.

Samlivsstatus og børn i hjemmet: Der er ikke signifikant forskel mellem enlige og samlevende i andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig. Der ses en større andel blandt borgere med børn i hjemmet (65 %) sammenlignet med borgere uden børn i hjemmet, men når der ses på odds ratio (OR) justeret for køn og alder, er der ikke længere forskel mellem disse grupper.

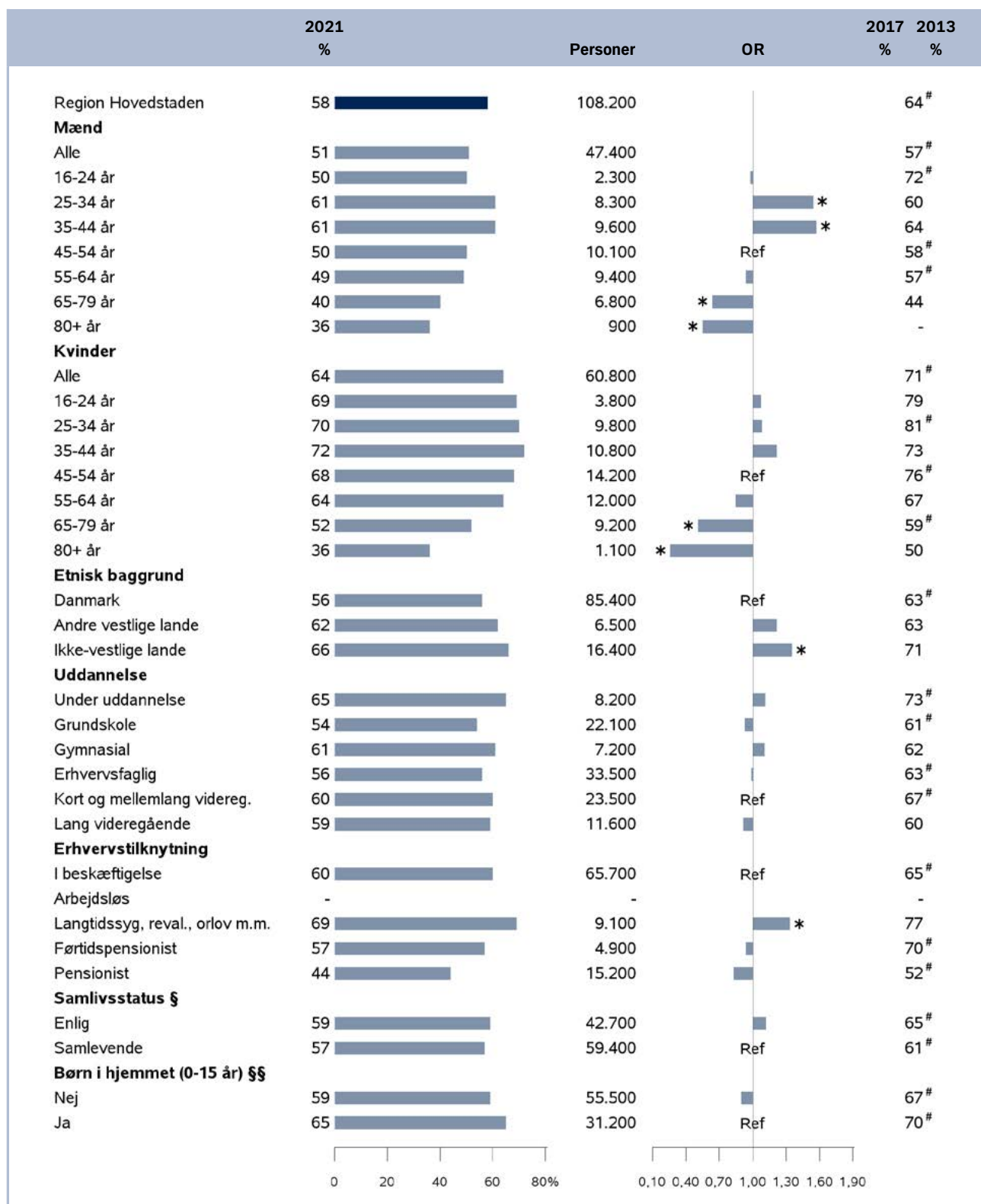
Udvikling: Andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, er faldet fra 64 % i 2017 til 58 % i 2021. Som nævnt indledningsvist i beskrivelsen, svarer de 58 % i 2021 til 108.200 personer. I 2017 svarer 64 % til 113.500 personer (Webtabel W.9.7). Dette viser, at selvom andelen er faldet markant, er selve antallet af personer, som ønsker hjælp til vægttab, ikke ændret nævneværdigt. Ligesom for regionen som helhed ses signifikante fald i andelen i mere end halvdelen af de sociodemografiske grupper. Det største fald ses blandt de 16-24-årige mænd.

Ønske om hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker vægttab – kommuner

Andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, varierer fra 46 % i Bornholms Regionskommune til 66 % i bydelen Bispebjerg, som begge indgår i kommunesocialgruppe 4 (Tabel 9.11). Der ses ikke en social gradient på tværs af kommuner og bydele, heller ikke efter justering for fordelingen af køn og alder i kommuner og bydele.

Udvikling: I størstedelen af kommuner og bydele er andelen, som ønsker hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker at tabe sig, ikke statistisk signifikant ændret fra 2017 til 2021. Der ses imidlertid tendens til et fald i flere kommuner og bydele, men faldet er kun signifikant i enkelte kommuner og bydele. Signifikante fald ses udelukkende i kommunesocialgruppe 2-4 med det største fald i Halsnæs Kommune. Selvom der ses et fald i andelen, som ønsker hjælp til vægttab, skal det bemærkes, at antallet af borgere med svær overvægt, som ønsker hjælp til vægttab i en given kommune/bydel, ikke nødvendigvis er faldet. Dette kan bl.a. forekomme i de kommuner/bydele, hvor forekomsten af svær overvægt er steget i samme periode.

Tabel 9.10 Ønske om hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker vægttab – region

Baseret på 7.517 besvarelser i 2021 og 7.238 besvarelser i 2017.

Baseret på data indsamlet på CKFF i 2021 og 2017.

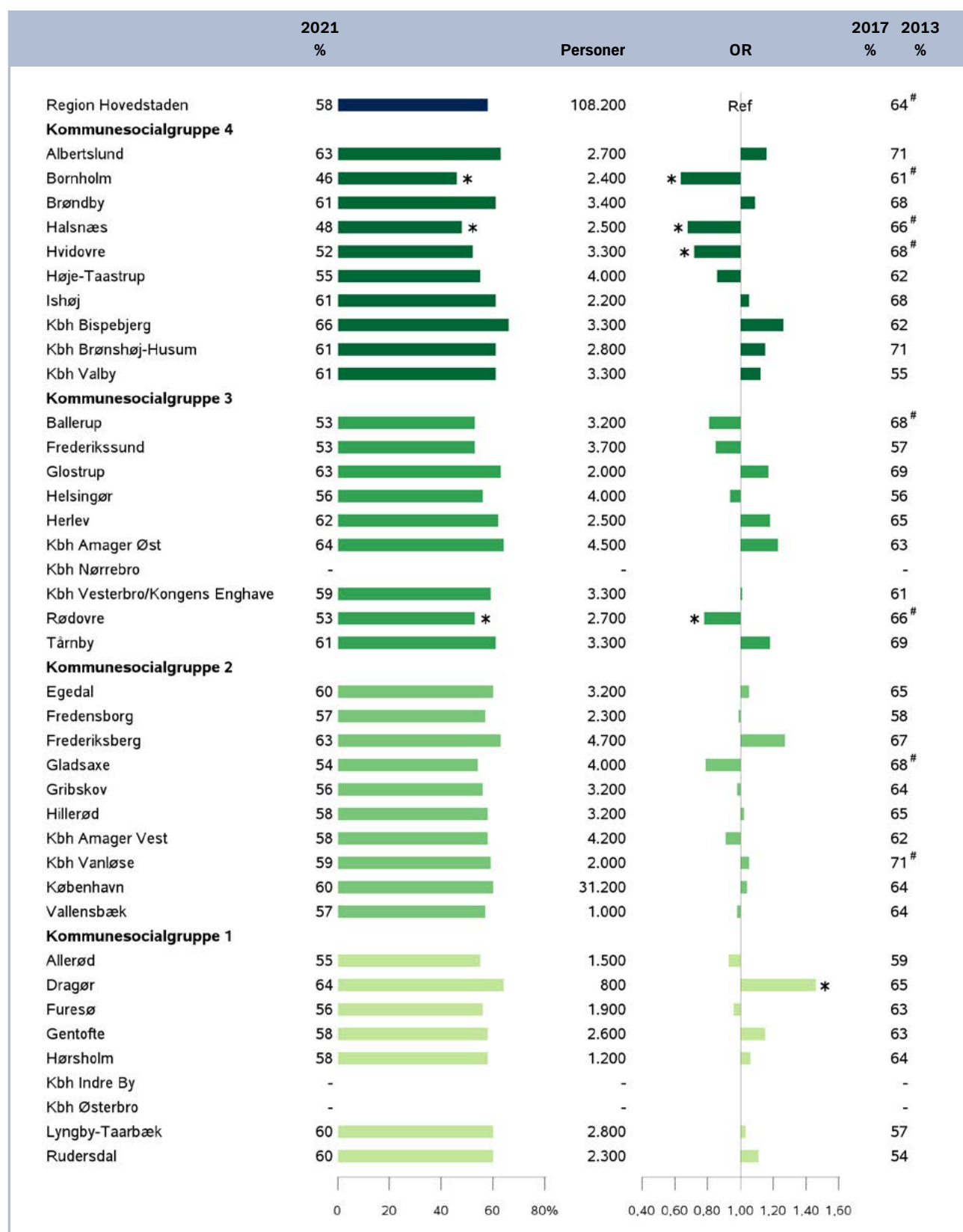
§ kun opgjort blandt personer på 25 år og derover. §§ kun opgjort blandt personer på 16-64 år.

De tomme felter skyldes for få besvarelser i den sociodemografiske gruppe (-).

OR (odds ratio) for alder er ujusteret, mens øvrige OR er justeret for køn og alder.

* Statistisk signifikant forskellig fra referencekategorien (Ref). # Statistisk signifikant forskellig fra 2021.

Tabel 9.11 Ønske om hjælp til vægttab blandt borgere med svær overvægt, som ønsker vægttab – kommuner

Baseret på 7.517 besvarelser i 2021 og 7.238 besvarelser i 2017.

Baseret på data indsamlet på CKFF i 2021 og 2017.

Tomme felter skyldes for få besvarelser i kommunen (-).

OR (odds ratio) er justeret for køn og alder.

* Statistisk signifikant forskellig fra regions gennemsnittet (Ref). # Statistisk signifikant forskellig fra 2021.